

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-66
Karar Sayısı : **17-38/613-268**
Karar Tarihi : 23.11.2017

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Fatma ATAÇ, Can SARIÇİÇEK, Nezir Furkan KIRAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Arslanoğlu Lastik Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
İskenderun Yolu Üzeri 7. km Antakya/Hatay

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Mercedes-Benz Türk A.Ş.
Akçaburgaz Mah. Süleyman Şah Cad. No:2 34522
Esenyurt/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Mercedes-Benz Türk A.Ş.'nin ve onun talimatıyla bayilerinin, Arslanoğlu Lastik Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'ye araç satışını durdurması nedeniyle firmanın ticari faaliyette bulunmasının engellendiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Arslanoğlu Lastik Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. (ARSLANOĞLU) tarafından yapılan iki başvuruda özetle;

- ARSLANOĞLU'nun başlıca faaliyet alanının, Mercedes-Benz Türk A.Ş. (MBT) bayilerinden alınan araçların ihracı olduğu,
- Bu araçların önce kendileri adına kayıt ve tescil ettirildiği, ardından kayıt ve tescil işlemleri iptal ettirilerek söz konusu araçların ihraç edildiği,
- Satın alınan araçların, motorlu taşıtlar vergisi yönünden mükellefiyetlerinin sonlandırıldığı ve tescil kayıtlarının silindiği,
- ARSLANOĞLU ile MBT bayileri arasında geçmiş dönemde devam eden araç alım-satım ilişkisinin ARSLANOĞLU'nun aldığı araçları yurtdışına ihraç etmesi gerekçe gösterilerek MBT ve onun talimatıyla bayiler tarafından durdurulduğu,
- Araç alımının engellemesine yönelik olarak MBT tarafından bayilere talimat verildiği ve bilgisayar sistemi üzerinden ARSLANOĞLU ile onun adına hareket eden kişilerin mal satılması uygun olmayan kişiler olarak kaydedildiği,
- Bayilerin, satışın yapılması için, satılan malların ihraç edilemeyeceğine veya en az altı ay ihraç edilemeyeceğine ilişkin sözleşme veya sözleşme niteliği taşıyan belgeler imzalatmak istediği,
- Kendilerine satış yapılmaması nedeniyle, başvuru sahibince MBT'den e-posta yoluyla araç siparişi vermek amacıyla bilgi istendiği fakat cevap alınmadığı, bu nedenle 12.07.2017 tarihinde noter kanalı ile ihtarname çekildiği, ancak bu ihtar da cevap alınmadığı,
- Ayrıca 14.08.2017 tarihinde MBT'ye yapılan 521.000 TL'lik banka havalesinin ise gerekçe gösterilmeksizin kendilerine iade edildiği,

17-38/613-268

- Araçları ihraç etme faaliyetine yönelik engelleyici nitelikte bir sözleşme hükmünün olmadığı ve marka hukuku kapsamındaki marka hakkının tüketilmesi ilkesi sonucunda Türkiye pazarına sunulmuş olunan araçların tedavülüne ilişkin bir engellenmenin yapılamayacağı

ifade edilmekte ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmektedir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.09.2017 tarihinde giren başvurular üzerine hazırlanan 04.10.2017 tarih ve 2017-4-66/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulumuzun 10.10.2017 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 17-31/527-M sayılı önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 15.11.2017 tarih ve 2017-4-66/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; başvuru konusu hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yürütülen Taraf: Mercedes-Benz Türk A.Ş.

- (5) 1967 yılında Daimler-Benz AG'nin %(...) ortaklığı ile Otomarsan Otobüs ve Motorlu Araçlar A.Ş. unvanı altında İstanbul merkezli olarak kurulan şirketin unvanı, sonradan Mercedes-Benz Türk A.Ş. (MBT) olarak değiştirilmiştir. MBT'nin tesisleri Daimler AG'nin geliştirme ve üretim ağının bir parçası olup hâlihazırda Türkiye'de şehirlerarası ve belediye tipi otobüsler, hafif, orta ağır ve ağır sınıf kamyonlar ve çekicilerin üretimi yapılmaktadır. MBT, sadece Türkiye'de üretilen modelleri de kapsayan ürünlerinin yurtiçi satışlarını ve ihracatını gerçekleştirmektedir. Bunun yanında Mercedes-Benz marka hafif ticari araç ve Daimler AG çatısı altındaki tüm otomobil markalarının ithalatı ve Türkiye'de satışı da şirketin faaliyetleri arasındadır.

I.2. İlgili Pazar

- (6) Dosya kapsamındaki iddialar temelde, Mercedes-Benz marka araçların distribütörlüğünü yapan MBT ve/veya bayilerince ARSLANOĞLU'na araç satışı gerçekleştirilmediğine ilişkindir. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarı "yeni binek otomobiller pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise söz konusu hizmetlerin Türkiye genelinde sunuluyor olması nedeniyle "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.3. Elde Edilen Bulgular

I.3.1. ARSLANOĞLU'ndan Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (7) İddiaların değerlendirilmesinde kullanılmak üzere başvuru sahibi ARSLANOĞLU'ndan, MBT bayii ile yapıldığı ve araçların el değiştiremeyeceği ya da ihraç edilemeyeceği yönünde bir kayıt ihtiva etmediği belirtilen sözleşmenin örneği ile şirket tarafından gerçekleştirilen faaliyetin detayları ve başvuru konusu ticari faaliyetin hangi kanunlar kapsamındaki işlemler neticesinde gerçekleştirildiği hususlarında bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. ARSLANOĞLU tarafından gönderilen cevap yazısında özetle;
- ARSLANOĞLU'nun MBT bayii ile "araçların el değiştiremeyeceği ya da ihraç edilemeyeceği" yönünde kayıt içeren bir sözleşme yapmadığı, ancak sipariş verilen araçlar için araç teklif formu yollandığı ve bu formun teklif şartları bölümünde belirtilen hususların yer aldığı,

17-38/613-268

- ARSLANOĞLU'nun, esas olarak, şirket ana sözleşmesinde de yer alan otomobil alım satımı, oto lastik alım satımı, yedek parça alım satımı ve bunların yurt dışına ihraç edilmesi alanlarında faaliyet gösterdiği ve bu faaliyetlerin Türk Ticaret Kanunu ve vergi mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirildiği

ifade edilmiştir.

I.3.2. MBT'den Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (8) MBT tarafından hakkındaki iddialara yönelik talep edilen bilgi ve belgelere ilişkin gönderilen cevap yazısında;
- MBT'nin Almanya'da kurulu bulunan Daimler AG'nin Türkiye'deki iştiraki ve distribütörü olduğu, distribütörlük ve satış yetkisinin Türkiye ile sınırlı olduğu ve diğer ülkelere araç satışını kapsamadığı,
 - MBT ile bayileri arasında imzalanan yetkili satıcılık sözleşmesinde, dağıtım sisteminin "niceliksel seçici dağıtım sistemi" olarak tanımlandığı, bu sistemin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2017/3 sayılı Tebliğ) ile uyumlu olduğu, bahse konu niceliksel kriterlerin objektif, makul ve meşru temellere dayandırıldığı ve tüm yetkili satıcılar için geçerli olduğu, MBT'nin distribütörlük haklarını yalnızca Türkiye sınırları içinde kullanabildiği ve bayiler bakımından da sözleşme bölgesinin Türkiye ile sınırlı olduğu ve bayilerin münhasır olmayan yetkili satıcı olarak atandıkları,
 - MBT'nin pazar payının %30'u aşmadığı ve 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde niceliksel seçici dağıtım sisteminin uygulanabilmesi için aranan koşullardan sağlayıcının pazar payının %30'u aşmaması koşulunun karşılandığı,
 - Aynı maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde sözleşmenin belirsiz süreli olarak düzenlendiği ve (a) dağıtım sisteminin önemli bir kısmının ya da tamamının yeniden düzenlenmesinin zorunlu olduğu veya (b) bu sözleşmenin sona ermesi halinde MBT'nin kanun veya sözleşme gereği uygun bir tazminat ödemekle yükümlü olduğu hallerde MBT'nin bir sene önceden feshi ihbarda bulunmak suretiyle sözleşmeyi feshetme hakkına sahip olduğu ifade edilerek söz konusu yetkili satıcılık sözleşmesinin 2017/3 sayılı Tebliğ'de aranan koşulları sağladığı,
 - MBT tarafından Mercedes-Benz markalı araçların satış ve pazarlamasının niceliksel seçici dağıtım sistemine ilişkin sözleşmenin MBT kamyonlarının dağıtımında uygulanan ve Rekabet Kurulunun da bireysel muafiyet tanıdığı yetkili satıcılık sistemi ile benzer olduğu¹,
 - Niceliksel seçici dağıtım sistemi kapsamında MBT bayilerinin yetkisiz yeniden satıcılara araç satmalarının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceği, nitekim yetkili satıcılık sözleşmesi ile sözleşme konusu ürünlerin yetkili dağıtım ağı dışındaki yeniden satıcılara satış hakkı tanınmadığı,
 - ARSLANOĞLU'nun, sicil kaydında da yazdığı üzere otomobillerin perakende ticaretini yaptığı ve MBT'den aldığı araçları hiç kullanılmadan yeniden satışa konu ettiği, bu sebeple de MBT bayilerinin niceliksel seçici dağıtım sistemi içerisinde satış yapmaya yetkili olmadıkları bir yeniden satıcı olarak nitelendirilmesi gerektiği,

¹ Rekabet Kurulunun 13.08.2013 tarih ve 13-47/644-282 sayılı kararı ile Mercedes-Benz markalı kamyonların satışına ilişkin olarak MBT'nin Gelecek Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile akdettiği yetkili satıcılık sözleşmesine bireysel muafiyet tanınmıştır.

- ARSLANOĞLU'nun, araç kiralama operasyonlarını gerekçe göstererek filo şirketi kapsamında değerlendirilme talebinde bulunduğu, MBT'nin de bu gerekçe ile ARSLANOĞLU'na filo indirimini tanımladığı ve ilgili araçların 2010-2017 yılları arasında filo indirimini sağlanarak satıldığı,
- Daimler AG'nin Mısır'da bulunan yetkili satış ağına, iştiraki Mercedes Benz Egypt S.A.E. (MBE) tarafından yürütüldüğü, MBE'nin Mısır'a giriş yapan Türk menşeli araçlarla ilgili olarak MBT'ye bilgi verdiği, MBE tarafından iletilen şasi numaraları üzerinden yapılan araştırmada ilgili araçların ARSLANOĞLU'na satılan araçlar olduğunun anlaşıldığı, aynı araştırmada ARSLANOĞLU'nun yeni araçları henüz kullanılmadan trafik kayıtlarını düşürmek suretiyle ihraç etme yoluna gittiğinin anlaşıldığı, bu kapsamda yetkisiz yeniden satıcı konumundaki ARSLANOĞLU'nun bu faaliyeti sürekli olarak yaptığının anlaşıldığı,
- ARSLANOĞLU'nun hileli şekilde araç kiralama yerine yeniden satış faaliyeti gerçekleştirmesi nedeniyle, MBT tarafından bayi ağına ARSLANOĞLU'nun ihracata yönelik söz konusu alımlarına sağlanan ilave filo indirimlerin artık sunulamayacağı bilgisinin verildiği,
- MBT'nin bayilere ARSLANOĞLU'na yapılacak satışlara yönelik yasaklama getirmediği, MBT bayilerinin yetkisiz yeniden satıcılara satış yapmalarının yetkili satıcılık sözleşmesine aykırı olması ve firmanın hileli davranışları nedeniyle filo indirimini ve yetkili satıcı indirim oranını sağlayamayacağını belirttiği ve yetkisiz yeniden satıcılara satış yapılmamasını tavsiye ettiği,
- Söz konusu tavsiyenin bağlayıcı olmadığı ve bu hususun 2017 yılında MBT bayileri tarafından ARSLANOĞLU'na 10 adet araç satışı yapıldığı gerçeğiyle sabit olduğu, bununla birlikte MBT'nin sözleşmesel haklarını kullanmadığı ve bayilerce yapılacak satışları kısıtlamadığı,
- MBT'nin tüm davranışlarının hem yetkili satıcılık sözleşmesine hem de Rekabet Kurulu kararlarında ortaya konulan esaslara uygun olduğu, bu çerçevede ARSLANOĞLU'nun bir yeniden satıcı olduğunun kabulü halinde ise seçici dağıtım sisteminde, sağlayıcıların bayilerinin yetkisiz yeniden satıcılara yapacakları satışı yasaklayabilmesinin Kurul tarafından da kabul edildiği, bu kapsamda her ne kadar verilmemiş olsa dahi, araç satılmaması yönünde bir talimat verilse dahi, bu karar kapsamında bir ihlal teşkil etmeyeceği,
- Bayilerin Türkiye dışına ihraç amacıyla ürün satmasına yönelik getirilen kısıtlamaların, Rekabet Kurumunun düzenleme, denetleme ve yaptırım uygulama yetkisinin Türkiye Cumhuriyeti ile sınırlı olması nedeniyle ihlal teşkil etmediği, nitekim Rekabet Kurulunun, Türkiye dışına yapılan satışların 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında olduğu yönünde birçok kararının bulunduğu, Kurulun bu kararlarında, sağlayıcı tarafından alıcılara getirilen Türkiye dışına satış yapma yasaklarının etkilerinin Türkiye dışında hissedileceği ve bu nedenle bu tür sınırlamaların 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kaldığını değerlendirdiği,
- ARSLANOĞLU'nun MBT'nin veya bayilerin bilgisayar sistemine, "*mal satılması uygun olmayan firma/şahıs*" olarak kaydedilmediği, yeniden satış faaliyetlerinden dolayı gözlem altına alınan ARSLANOĞLU'nun, yalnızca MBT'nin iç dokümanı niteliğinde olan ve excel ortamında bulunan bir yeniden satıcı listesine eklendiği, bu listenin MBT'nin iç işleyişinde kullanıldığı, seçici dağıtım sistemini ve Daimler AG'ye karşı sözleşmesel taahhütleri koruma amacıyla tutulduğu ve bayiler dâhil üçüncü kişilerle paylaşılmadığı,

- Marka hukuku bağlamında hakların tüketilmesi ilkesi çerçevesinde istenen açıklamaya ilişkin; kendilerince yalnızca ürünlerinin değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanılmasının önlenebileceğini, ancak marka hakkının tükenmesi ilkesi çerçevesinde ilk satıştan sonra ürünlerin satışının, ihracının ve paralel ithalatının önlenemeyeceğinin bilincinde oldukları,
- MBT tarafından ARSLANOĞLU'na yapılacak satışların engellenmediği, bayilere getirilen ihracat yasağının marka hukukuna değil seçici dağıtım sistemine ve MBT'nin coğrafi dağıtım yetkisine dayandığı, keza doğrudan veya dolaylı ihraç yasaklarının Türk rekabet hukuku bakımından ihlal teşkil eden bir yönünün bulunmadığı ifade edilmiştir.

I.4. Değerlendirme

- (9) Dosya konusu başvurunun temelini, Mercedes-Benz marka araçların Türkiye distribütörü olan MBT ve/veya MBT'nin talimatı üzerine bayilerince başvuru sahibi ARSLANOĞLU'na araç satışı gerçekleştirilmediği, bu çerçevede başvuru sahibinin ticari faaliyetinin engellendiği iddiası oluşturmaktadır. Söz konusu iddialar 4054 sayılı Kanun'un önce 6. maddesini ve bunun devamında 4. maddesini ihlal edip etmediği bakımından değerlendirilmiştir.

I.4.1. 4054 Sayılı Kanun'un 6. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (10) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması yasaklanmakta ve aynı maddenin ikinci fıkrasında örnek niteliğinde bazı kötüye kullanma halleri sayılmaktadır. Söz konusu iddialar dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediği bakımından yapılacak değerlendirmede şikâyete konu teşebbüsün ilgili pazar veya pazarlarda hâkim durumda olup olmadığının ve davranışının bir kötüye kullanma olup olmadığının analiz edilmesi gerekmektedir.
- (11) Dosyadaki bilgilere göre; MBT'nin, 2015, 2016 yılları ile 2017 yılı Eylül ayı itibarıyla, yeni binek otomobil pazarında gerçekleştirdiği araç satış adedi bazında pazar payı sırasıyla % (.....) ((.....) adet), % (.....) ((.....) adet) ve % (.....)'dir ((.....) adet).
- (12) Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz'da belirtildiği üzere, aksini gösterecek bir durum söz konusu değilse, Kurulumuzun yerleşik uygulamasında %40'ın altında pazar payına sahip olan teşebbüslerin hâkim durumda olması ihtimalinin düşük olduğu kabul edilmekte, bu düzeyin üzerindeki pazar payına sahip olan teşebbüsler bakımından ise daha detaylı bir incelemeye gidilmektedir. Yukarıda verilen bilgilerden görüleceği üzere MBT ilgili pazarda %40'ın altında ve oldukça düşük bir pazar payına sahiptir. Dolayısıyla MBT'nin ilgili pazarda hâkim durumda olma ihtimalinin bulunmadığı değerlendirilmektedir. İlgili pazarda hâkim durumda olmadığı anlaşılan MBT'nin her hangi bir kötüye kullanma eylemi içinde olup olmadığına yönelik bir değerlendirme yapılamaya ihtiyaç duyulmamış ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmediği sonucuna varılmıştır.

I.4.2. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (13) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır."* hükmünü haizdir.

17-38/613-268

- (14) Öte yandan, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 2. maddesine göre, yeni motorlu taşıtların alımı, satımı veya yeniden satımı; motorlu taşıtların yedek parçalarının alımı, satımı veya yeniden satımı ve motorlu taşıtlara yönelik bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması konulu dikey anlaşmalar, dikey sınırlamalar içermeleri halinde, bu Tebliğ'de düzenlenen koşullara uymak kaydıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur. Aşağıda, dosya kapsamındaki iddialar, 2017/3 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri ve önaraştırma sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.
- (15) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi, Tebliğ kapsamında tanınan muafiyetin genel koşullarını belirlemektedir. Buna göre Tebliğ ile sağlanan muafiyet, nicel seçici dağıtımı ve münhasır dağıtımı konu alan anlaşmalar bakımından; sağlayıcının, motorlu taşıt veya yedek parça veya bakım ve onarım hizmeti sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u geçmemesi durumunda uygulanmakta olup, nitel seçici dağıtımı konu alan anlaşmalar bakımından; herhangi bir pazar payı eşiği bulunmamaktadır.
- (16) Aynı maddenin devamında, muafiyetin, sağlayıcı ile dağıtıcı arasında yapılan anlaşmanın "*a) en az beş yıl süreli olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi veya b) belirsiz bir süre için yapılması halinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması ancak bu sürenin; sağlayıcının anlaşmaya son vermesi durumunda kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya dağıtım sisteminin önemli bir kısmını ya da tamamını yeniden düzenlemesinin zorunlu olması nedeniyle sağlayıcının anlaşmayı sona erdirmesi hallerinde en az bir yıla indirilmesi*" koşullarıyla uygulanabileceği düzenlenmektedir.
- (17) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen koşulların sağlanması durumunda nicel seçici dağıtım sistemi uygulanabilecektir. Nicel seçici dağıtım sistemi, anılan Tebliğ'in "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin (h) bendinde "*Sağlayıcının, dağıtıcılarını seçerken doğrudan veya dolaylı olarak dağıtıcıların sayılarını sınırlandıracak kriterler kullandığı seçici dağıtım sistemi*" olarak tanımlanmıştır.
- (18) Yukarıda yer verilen ve MBT tarafından sunulan bilgiler çerçevesinde, MBT'nin motorlu taşıt sağladığı ilgili pazardaki pazar payının, 2015, 2016 ve 2017 (Eylül ayı itibarıyla) yıllarında %(.....) civarında gerçekleştiği, bu bağlamda %30'luk pazar payı eşiğinin altında kaldığı ve MBT tarafından da buna uygun olarak nicel seçici dağıtım sisteminin benimsendiği anlaşılmaktadır. Buna ek olarak MBT ile bayileri arasında düzenlenen yetkili satıcılık sözleşmesinde, sözleşmenin belirsiz süreli olduğu açıkça belirtilmekte olup, 2017/3 sayılı Tebliğ çerçevesinde muafiyete ilişkin olarak aranan koşulların sağlandığı anlaşılmaktadır.
- (19) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin (b) bendi çerçevesinde, bazı istisnalar saklı kalmak kaydıyla, dağıtıcının anlaşma konusu mal veya hizmetleri satacağı bölgeye ya da müşterilere yönelik kısıtlamalar getirilmesi, anlaşmaları grup muafiyeti dışına çıkaran sınırlamalardan biri olarak sayılmıştır. Ancak ilgili bendin devamında bu kuralın istisnalarına da yer verilmekte olup bu istisnalar arasında "*Seçici dağıtım sistemi üyelerinin yetkili olmayan dağıtıcılara, bu sistemin işletilmesi için sağlayıcı tarafından ayrılmış olan bölge içinde satış yapmalarının kısıtlanması*" hali de sayılmaktadır. Buna göre, seçici dağıtım sisteminin benimsendiği durumlarda dağıtıcıların, ürünlerin sadece seçici dağıtım sistemi üyelerince satılmasına ve yetkili olmayan dağıtıcılara satışının kısıtlanmasına ilişkin düzenlemelerin 2017/3 sayılı Tebliğ'e uygun olduğu anlaşılmaktadır.

- (20) Başvuru konusu iddialar ve bu kapsamda MBT tarafından sunulan bilgiler birlikte değerlendirildiğinde, MBT'nin Daimler AG tarafından Türkiye ile sınırlı olarak bir distribütörlük hakkına sahip olduğu, bu çerçevede Mercedes-Benz markalı araçların satışına yönelik yetkili satıcılık sözleşmeleri akdettiği, bu sözleşmelerin de 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği döneminde hazırlanmakla beraber işbu dosya kapsamında incelenen hükümler ile sınırlı olmak üzere 2017/3 sayılı Tebliğ'e de uygun olduğu anlaşılmaktadır. MBT tarafından uygulanan dağıtım sisteminin nicel olduğu, bu çerçevede 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin (b) bendinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde yetkili satıcılar ile akdedeceği sözleşmelere, ürünlerin sadece seçici dağıtım sistemi üyelerince satılmasına ve/veya yetkili olmayan dağıtıcılara satışının kısıtlanmasına yönelik hükümler ekleyebileceği anlaşılmaktadır. Bu açıklamalar doğrultusunda, MBT'nin bayileri ile arasındaki yetkili satıcılık sözleşmelerinde bu tür hükümlerin yer alması ve MBT tarafından bu hükümlere dayanılarak bayilere kısıtlama getirilmesi mümkündür.
- (21) MBT tarafından sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde, bayiler ile imzalanan yetkili satıcılık sözleşmesi doğrultusunda yetkisiz yeniden satıcılara satış yapılmasının sözleşmenin ihlali niteliğinde olduğu söylenebilecektir. 2017/3 sayılı Tebliğ, yetkili satıcıyı, *"Taşıt sağlayıcısı tarafından kurulan bir dağıtım sistemi içerisinde, yalnızca motorlu taşıtların satışı faaliyetini sunan teşebbüs"* olarak tanımlamıştır. ARSLANOĞLU tarafından yapılan başvuruda ve sunulan bilgilerde yapılan ticari faaliyetlerine ilişkin açıklamalar ve sicil kaydında faaliyet alanına ilişkin olarak yer alan *"otomobillerin, hafif motorlu kara taşıtlarının belli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda perakende ticareti"* ifadeleri, MBT ile imzaladığı herhangi bir yetkili satıcılık sözleşmesi bulunmadığı gerçeğiyle birlikte dikkate alındığında, MBT tarafından tesis edilmiş olan dağıtım sistemi çerçevesinde yetkili olmayan yeniden satıcı olarak nitelendirilebileceği değerlendirilmektedir. MBT tarafından, yetkili satıcılar ile imzalanan sözleşmede yer alan düzenlemelere dayanılarak ARSLANOĞLU'na satış yapmaya devam edecek bayilere, yetkili satıcı indirim oranının sunulmayacağı belirtilerek tavsiyede bulunduğu ifade edilmiştir. Bir önceki paragrafta da belirtildiği üzere, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin (b) bendinin üçüncü fıkrasında yer alan düzenlemeler çerçevesinde, MBT'nin seçici dağıtım sistemi üyelerinin, yetkili olmayan yeniden satıcı niteliğinde olduğu anlaşılan ARSLANOĞLU'na satış yapmalarını kısıtlaması mümkündür. Bununla birlikte, MBT'nin sözleşmesel hakları bulunmasına rağmen satışların kısıtlanması yoluna gidilmediği, hatta bu tavsiyeye rağmen 2017 yılında çeşitli bayilerce ARSLANOĞLU'na araç satışı yapıldığı, MBT tarafından sunulan belgeler de dikkate alındığında anlaşılmaktadır.

- (22) Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, MBT ile yetkili satıcıları arasında işbu dosya kapsamında değerlendirilen maddeleri ile sınırlı olmak üzere 2017/3 sayılı Tebliğ'e uygun bir yetkili satıcılık sözleşmesi akdedildiği ve nicel bir seçici dağıtım sistemi kurulduğu, ARSLANOĞLU'nun MBT ile sözleşmesel bir hukuki ilişkisinin bulunmadığı ve 2017/3 sayılı Tebliğ uyarınca MBT'nin yetkili satıcısı olarak nitelendirilemeyeceği anlaşılmaktadır. MBT'nin, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde, yetkili satıcılar ile akdedeceği sözleşmelere, ürünlerin sadece seçici dağıtım sistemi üyelerince satılmasına ve/veya yetkili olmayan dağıtıcılara satışının kısıtlanmasına yönelik hükümler ekleyebileceği ve yetkili satıcılarının ARSLANOĞLU'na araç satışı yapmasını kısıtlayabileceği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte somut olayda, araç satışını kısıtlama hakkı bulunmasına rağmen MBT tarafından bayilere bu yönde tavsiyede bulunulduğu ve araç satışı yapılması halinde yetkili satıcılık sözleşmesinden kaynaklanan yetkili satıcı indirim oranının sunulmayacağı belirtilmiştir ancak bazı bayilerce 2017 yılında ARSLANOĞLU'na araç satışı yapılmaya devam edildiği anlaşılmaktadır.
- (23) Netice itibarıyla başvuru konusu iddialara ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (24) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.